

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Csp/187/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119409820
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Soňa Sura PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6119409820.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

11 16Csp/187/2019

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Ing. Soňou Sura, PhD., v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, proti žalovanej A. B., C. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/XX, E. A., o zaplatenie 10.328,17 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

11 16Csp/187/2019

I. Súd žalobu v časti o zaplatenie úroku vo výške 5.092,05 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.092,05 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia zamietá.

II. Súd konanie vo zvyšnej časti žaloby zastavuje.

III. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 77,68 %, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške trov konania žalovanej.

odôvodnenie:

9 16Csp/187/2019

1. Žalobca sa žalobou doručenou konajúcemu súdu dňa 04. 11. 2019 voči žalovanému domáhal zaplatenia istiny vo výške 10.328,17 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 20. 12. 2018 uzavrela Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, ako postupca a spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s., IČO: 47 967 692, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, zapísaná OR OS Bratislava 1, odd.: Sa, vložka č.: 6058/B, ako postupník, zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej žalobca nadobudol pohľadávku zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX s jej príslušenstvom. Postupca zároveň listom oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 21. 01. 2015 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX v zmysle § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov zo strany právneho predchodcu žalobcu v celkovej výške 9.000,- Eur v prospech žalovaného. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť dohodnuté úroky podľa predpisu splátok k zmluve. Žalobca si svoje zmluvné povinnosti, vyplývajúce mu z platne uzavretej zmluvy, splnil riadne a včas a žalovanému dňa 21. 01. 2015 pri platne uzavretej zmluve poskytol prevodom na účet finančné

prostriedky vo výške 9.000,- Eur. V dobe od uzatvorenia zmluvy žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v Aktuálnom stave úveru, v časti Zaplatené splátky. Podľa § 497 Obchodného zákonníka „Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.“ Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce mu z platne uzavretej zmluvy riadne a včas nespĺnil, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 14. 06. 2017 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru v zmysle čl. 6. Obchodných podmienok pre úver ku dňu 14. 06. 2017. Žalovaný si ani napriek výzve zo strany žalobcu svoj záväzok do dnešného dňa nespĺnil. Zmluvnými stranami bola dojednaná úroková sadzba vo výške 18,80 % ročne. Žalobca si uplatňuje aj príslušné zákonné úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Žalobca si taktiež v zmysle obchodných podmienok uplatňuje aj nárok na príslušenstvo pohľadávky spočívajúce v poplatkoch v zmysle sadzobníka.

3. Z vyššie uvedených právnych a skutkových dôvodov sa žalobca domáha zaplatenia:

- dlžnej istiny spočívajúcej v nesplatennej časti poskytnutého úveru vo výške 8.838,93Eur;
 - dlžných zmluvných úrokov a zákonných úrokov z omeškania do dňa predchádzajúceho 20. 12. 2018 vo výške 1489,24 Eur;
 - dlžných poplatkov vo výške 0,00 Eur,
- čo v súčte predstavuje sumu istiny vo výške 10.328,17 Eur;
- zmluvného úroku vo výške 18,80 % ročne zo sumy nesplatennej istiny poskytnutého úveru vo výške 8.838,93 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia;
 - zákonného úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy nesplatennej istiny poskytnutého úveru vo výške 8.838,93 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia;
 - trov konania.

4. Na preukázanie skutočností tvrdených v žalobe žalobca predložil listiny - prílohy: zmluvu o postúpení pohľadávok, plnú moc, fotokópiu osvedčenia o registrácii DPH právneho zástupcu žalobcu, oznámenie postupcu a postúpení pohľadávky s podacím hárkom, Zmluvu o úvere, obchodné podmienky pre úver, všeobecné obchodné podmienky, predpis splátok k Zmluve o úver, výpis z účtu žalovaného, aktuálny stav úveru, výzvu na splatenie dlžnej časti úveru spolu s podacím hárkom, výzvu na úhradu dlžnej sumy s podacím hárkom, predžalobnú výzvu s podacím hárkom, sadzobník poplatkov.

5. Žalovaný sa vyjadril k podanej žalobe, keď z dôvodu právnej istoty vzniesol námietku premlčania. Namietala podanú žalobu ako nedôvodnú pre nesprávnosť započítavania jej úhrad najskôr na úrok a nie na istinu. Rozporoval nečitateľnosť podpisu žalobcu na zmluve, poskytnutý úver považoval za bezúročný a bezpoplatkový pre absenciu náležitostí vyžadovaných v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., keď poukázal aj na skutočnosť, že na podnet žalobcu mu boli vykonávané už zrážky zo mzdy u jej zamestnávateľa a on teda uhradil už dlžnú sumu a nie je si vedomý ďalších záväzkov voči žalobcovi. Žalovaný taktiež poukázal na poistenie predmetného úveru a na okolnosti zlej finančnej situácie, ktorá ho dostala do stavu nemožnosti úver riadne a včas splácať. Žalovaný taktiež vzniesol námietku voči aktívnej vecnej legitímácii žalobcu pre nesplnenie zákonnej povinnosti zaslania výzvy ored postúpením pohľadávky, ktorú predpokladá ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách.

6. Ako listinné dôkazy žalovaný predložil mzdové listy 2017-2020 a žiadosť o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy.

7. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 16. 01. 2024 vzal žalobu späť, keď uviedol, že s ohľadom na úhrady žalovaného sa žalobca v konaní domáha len zaplatenia sumy vo výške 5.092,05 Eur a v prevyšujúcej časti berie žalobu späť, keď odkázal na priložený listinný dôkaz, a o prehľadnú amortizačnú tabuľku, z ktorej je zrejmé, že zostatok žalovanej sumy tvorí už len príslušenstvo, a to úroky, nakoľko istina už žalovaným splatená bola a poplatky si neuplatňuje.

SKUTKOVÝ STAV:

8. Súd sa oboznámil s jednotlivými podaniami strán konania a k nim priloženým listinným dôkazom, ako aj z celým obsahom súdneho spisu, z ktorého zistil nasledovný skutkový stav:

9. Poštová banka, a.s. ako banka a žalovaný ako dlžník uzatvorili Zmluvu o úvere - lepšia splátka dňa 21. 05. 2014. Zmluvné strany sa dohodli, že na základe tejto zmluvy banka poskytne z úverového účtu banky dlžníkovi spotrebiteľský úver dobrá pôžička v zmysle podmienok uvedených v tejto zmluve.

10. Základné parametre úveru boli:

- druh spotrebiteľského úveru: úver
- výška schváleného úveru: 9.000,- Eur
- počet mesačných splátok: 120
- termín konečnej splatnosti: 20. 01. 2025
- výška mesačnej splátky: 177,10 Eur / mesiac
- náklady s poistením schopnosti splácať: 10,10 Eur / mesiac
- úroková sadzba: 18,80 %
- RPMN banky: 20,51 %
- priemer. RPMN na trhu: 11,25 %
- celková čiastka úveru: 19.959,69 Eur
- dlžník žiada o poistenie schopnosti splácať úver – áno
- splatnosť prvej mesačnej splátky: 20. 02. 2015
- splácanie mesačnej úhrady vždy k 20. dňu v mesiaci

11. Podľa článku VI., bod 6.8 Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery ak dlžník / spoludlžník je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky alebo jej časti banka je oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný.

12. Právny predchodca žalobcu upozornením – Výzva na splnenie dlžnej časti úveru zo dňa 18. 05. 2017 oznámil žalobcovi, že ku dňu 18. 05. 2017 pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako o 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 930,25 Eur pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 921,50 Eur, poplatkov vo výške 9,- Eur a poistného vo výške 0,00 Eur. Zároveň ho žalobca vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy a upozornil ho, že v prípade, ak nedôjde k úhrade uvedenej dlžnej sumy záväzku, bude banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný a žiadať od neho úhradu celej úverovej pohľadávky. Z podacieho hárka súd zistil, že zásielka s výzvou bola žalovanému odoslaná dňa 19. 05. 2017.

13. Vo výzve na úhradu dlžnej sumy zo dňa 14. 06. 2017 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že nakoľko svojím konaním podstatne porušil ustanovenia Zmluvy zo dňa 21. 01. 2015 a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, stáva sa jeho úverová pohľadávka k 14. 06. 2017 predčasne splatnou v celom rozsahu. Výška dlžnej sumy, ktorú banka evidovala k tomuto dňu, bola nasledujúca:

dlžná istina – 8.838,93 Eur

úrok – 948,07Eur

poplatky za upomienky – 18,- Eur

poistné – 0 Eur

Spolu dlžná suma bola 9.805,- Eur. Zároveň právny predchodca žalobcu žalovaného vyzval na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Z kópie doručeny súd zistil, že túto výzvu si žalovaný prevzal dňa 19. 06. 2017.

14. Z výpisu z účtu za obdobie od 21. 05. 2014 do 18. 12. 2018 vyplýva, že bola zaplatená istina 586,06 Eur, zaplatené úroky 2.152,94 Eur, zaplatené poplatky 178,40 Eur, nezaplatené splátky 43.293,85 Eur, nezaplatené poplatky 48,60 Eur.

Z tejto listiny tiež súd zistil, že účtované poplatky sú:

- za 1. upomienku na úverovom účte – 10,- Eur,
- za 2. upomienku na úverovom účte – 9,- Eur,
- popl. za upozornenie pred výzvou – 9,- Eur,
- za výzvu na splatenie úveru s príslušenstvom – 9,- Eur.

15. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 02. 01. 2019 predchádzajúci veriteľ Poštová banka, a.s. oznámila žalovanému, že jeho pohľadávka vyplývajúca zo Zmluvy o úvere bola postúpená na žalobcu so všetkými právami a povinnosťami s ňou spojenými. V oznámení je tiež uvedený aktuálny stav

pohľadávky ku dňu 19. 12. 2018 vo výške 10.328,17 Eur a oznámenie bolo doručované doporučenou poštovou zásielkou druhej triedy.

16. V predžalobnej výzve zo dňa 08. 08. 2019 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 10.426,28 Eur, ktorú eviduje žalobca voči žalovanému ku dňu 08. 08. 2019, a to v lehote 5 dní od doručenia tejto výzvy žalovanému.

17. Z prehľadu splátok realizovaných žalovaným vyplýva, že žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie sumy 5.092,05 Eur predstavuje už len príslušenstvo vo forme úveru z poskytnutého úveru.

PRÁVNY STAV:

18. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného (ďalej len Obchodný zákonník alebo ObZ), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 503 ods. 2 ObZ, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona, na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona, na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 9 ods. 1 zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

20. Podľa § 17 ods. 1 zákona účinného v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a
- prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia

upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 524 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

23. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka, dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

24. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

PRÁVNE POSÚDENIE:

25. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Pre posúdenie okolností, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, bankou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaní sú spotrebiteľia, keďže sú fyzickými osobami, ktorým bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

26. V danom prípade sa tiež jedná o spotrebiteľskú zmluvu aj v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa ust. § 52 odsek 2 tretia veta Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, sú neprijateľné, a preto neplatné.

27. Súd má teda za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 9.000,- Eur, ktorý sa zaviazal splatiť v 120 mesačných splátkach vo výške á 177,10 Eur.

28. Súd v prvom rade skúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právny predchodca žalobcu v postavení banky postúpil pohľadávku voči žalovanému na žalobcu, a keďže zákonné úpravy v prípade takéhoto postúpenia vyžadujú splnenie viacerých podmienok (platné a účinné zosplatenie, výzva na zaplatenie pred postúpením, trvanie omeškania dlžníka 90 dní pred postúpením), súd tieto podmienky preskúmal. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdených povinností na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 06. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

29. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v citovanom § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred zosplatením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinností dlžníka. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka zase stanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené.

30. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V danom prípade prichádza do úvahy možnosť dohody medzi pôvodným veriteľom a pôvodným dlžníkom v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere takáto dohoda nevyplýva a právo veriteľa žiadať zaplatenie celého dlhu pre omeškanie s úhradou splátky je upravené len v obchodných podmienkach. Súd poukazuje, že nemal za preukázané, že dlžník bol riadne s týmito obchodnými podmienkami oboznámený, že tieto mu boli doručené a ich obsah bol dlžníkom prijatý, nakoľko tieto obchodné podmienky nie sú pôvodným veriteľom ani len podpísané. Ak zákon hovorí, že právo veriteľa žiadať zaplatenie celého dlhu má byť zmluvnými stranami dohodnuté,

predpokladá sa konsenzus oboch strán, ktorý v danom prípade nebol preukázaný. Len odkaz v zmluve na záväznosť obchodných podmienok ako neoddeliteľnej súčasti zmluvy o úvere nemôže podľa názoru súdu postačovať, keďže je zrejmé, že predložená zmluva o úvere je štandardnou formulárovou zmluvou bez možnosti spotrebiteľa privodiť zmenu v jej obsahu.

31. Súd má teda za preukázané, že pôvodnému veriteľovi nevzniklo právo žiadať od dlžníka zaplatenie celej pohľadávky pre omeškanie s úhradou niektorej splátky, a teda nemohla nastať ani predčasná splatnosť úveru. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že termín konečnej splatnosti úveru bol dňa 20. 01. 2025 a z oznámenia o postúpení pohľadávky vyplýva, že k postúpeniu pohľadávky malo dôjsť s účinnosťou ku dňu 20. 12. 2018 (dátum uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky), teda pred termínom konečnej splatnosti. Súd vzhľadom na tieto skutkové zistenia usudzuje, že nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu, nakoľko neboli splnené ani podmienky v zmysle ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože pohľadávka zo spotrebiteľského úveru nebola po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, ale ani sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

32. Pre úplnosť súd uvádza, že v prípade, keby bolo zosplatenie úveru účinné, žalobca by taktiež nemal aktívnu vecnú legitimitáciu z dôvodu, že nebolo preukázané splnenie podmienok postúpenia bankovej pohľadávky podľa ust. 92 ods. 8 zákona o bankách.

33. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24. 04. 2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20. 11. 2019, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31. 03. 2022, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/11/2023 zo dňa 24. 08. 2023).

34. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka. Pre platnosť zmluvy ako právneho úkonu je právne významný moment, kedy tento právny úkon bol urobený. Ak zmluva o postúpení pohľadávok v čase jej uzatvárania nespĺňala náležitosti vyžadované ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, išlo o neplatný právny úkon odporujúci zákonu. Neplatnosť podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je neplatnosťou absolútnou, čo znamená, že právny úkon, takouto absolútnou neplatnosťou postihnutý nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní.

35. Podľa názoru súdu touto výzvou by nemohla byť písomnosť zo dňa 14. 06. 2017 označená ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“. Súd je toho názoru, že uvedenú písomnosť právneho predchodcu žalobcu nemožno považovať (a to aj napriek tomu, že obsahuje znenie „vyzývame Vás na úhradu dlžnej sumy“) za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to vzhľadom na obsah tohto právneho úkonu, pretože ním banka – právny predchodca žalobcu nevyzýva dlžníka k úhrade v dôsledku omeškania dlžníka so splnením záväzku, ale uvedeným jednostranným úkonom právny predchodca žalobcu vyhlasuje v prvom rade predčasnú splatnosť úveru.

36. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že postupca Poštová banka, a.s. nepostupoval v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca nepredložil súdu žiadnu písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovanému nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov voči banke za účelom zotrvania s ňou v právnom vzťahu.

37. V prvom rade má žalobca povinnosť tvrdenia, pričom na ich podporu v zmysle ustanovenia § 132 CSP je povinný označiť dôkazy a tieto pripojiť k žalobe, ak to ich povaha pripúšťa. Súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Dôraz sa kladie na procesné úsilie strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu. Vo vzťahu k uvedenému súd zdôrazňuje, že strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov.

38. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky, a to jednak, že sa postupuje pohľadávka po termíne konečnej splatnosti úveru, resp. pred týmto termínom v prípade riadneho zosplatnenia pohľadávky, a jednak podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, že sa doručila výzva dlžníkovi pred postúpením pohľadávky, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Nakoľko pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nebola na žalobcu platne postúpená, žalobca nie je v konaní, v ktorom si uplatňuje pohľadávku z neplatného postúpenia, aktívne vecne legitimovaný. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu (zostávajúcu časť po späťvzátí v rozsahu I. výrokovej vety) zamietol a vo zvyšnej časti, vzhľadom na späťvzatie konanie zastavil.

TROVY KONANIA

39. Podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

41. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 10.328,17 Eur s príslušenstvom. Súd žalobu zamietol v časti I. výrokovej vety zamietol, kde možno konštatovať úspech žalovanej (88,84 %) a vo zvyšnej časti pre späťvzatie zastavil pre úhrady realizované žalovanou po podaní žaloby, kde možno konštatovať neúspech žalovanej (11,16%). Vzhľadom na pomer úspechu v konaní úspešnej žalovanej patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 77,68 %.

Poučenie:

2

16Csp/187/2019

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Podľa ust. § 358 CSP, odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.